UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Digesti Novi

Bartolus

Lvgdvni, M.D.LXVII.

Bonis authoritate iudi. posside[n]dis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96158

Visual Library

verioꝛ, qꝛ in materia coꝛrectoꝛia, per identitatē rationis vel ma
ioꝛitas non fit extenſio, vt in aut. quas actiones. C. de ſacroſan.
eccle. ſecundū Jmol. in l. ſi finita. §. Julianus. ſ. d damno infec.
1 ☞ Miſſus propter nimiam contumaciam, in poſſeſſionem ex
pꝛimo decreto, lucratur fructus.

§. Diuus

Hic eſt ſing. ⁊ nota. §. ⁊ h. d. Propter nimiā contumaciā pōt pꝛetoꝛ decernere, vt ex pꝛi
1 mo decreto miſſus fructus † lucref. In tex. ibi, hereditariarum.
a hoc eſt expꝛeſſe a iudice decernēte, ſcḋ Jac. de are. ⁊ no. in Spe.
de j. ⁊ ij. decreto. §. reſtat. ver. hoc aūt no. Opp. ſ. ead. l. in pꝛin.
vbi fructus nō lucratur. Quidā dicunt ſpeciale fauoꝛe petitio-
nis hereditatis. Sed dic, ꝙ hoc ſpeciale pꝛopter nimiā contu-
maciam, iudice hoc decernente. Expp. d l. is cui. §. qui legatoꝝ.
ſ. vt in poſ. lega. Sol. eodem modo. Quero, quid in rei vendica-
tione? Reſpond. idem quod in petitione hereditatis.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Hoc expꝛeſſe. De hoc no. p Bar. poſt gl. in d. l. ſi finita.
§. Julia. ⁊ ibi vr̄ intelligere hunc tex. ꝙ demum lucretur fructꝰ
in caſu iſto, quando iudex hoc expꝛeſſit. Glo. tamen hic ſentit, ꝙ
vbi cōſtat de aperta cōtumacia, quod lucretur fructus ex diſpo
ſitione huius legis, etiā ſi iudex nihil dixit. d. §. Julianus. Adde
Bal. in d. aut. ⁊ qui. ⁊ in l. conſentaneū. C. quomodo ⁊ qn̄ iudex. ⁊
ibi etiā dicit quod poteſt facere quod poſſideat. Et adde Jnno.
in c. dilecto. de verb. ſign. Spec. Jo. And. in tit. de pꝛimo decre
to. §. reſtat verſi. hoc aūt no. ⁊ ibi plene habetur que dicatur ni-
mia contumacia, poſt gl. hic. ⁊ do. Ant. in c. contingit. de dolo et
contuma. ⁊ Jo. And. ibi, ⁊ Bal. in l. ij. in vj. q. ſi ex noxal. ca. aga.
circa pꝛimum decretum. Adde ꝙ Bal. conſi. liij. lib. ij. vult, qḋ
neceſſe ſit ꝙ iudex interloquaf, ⁊ ꝙ offerantur loco cuiuſdā mul-
cte, licet parti applicētur. l. j. §. hoc iudicium. ſ. ſi quis ius dicendi
non obtemp. Fallit tamen ſm̄ eum, illud ꝙ dicitur, qꝛ miſſus in
poſſeſſionem ex pꝛimo decreto, non lucratur fructus, niſi cōſue-
tudo loci, vel ſtatutum pꝛium diſponeret. gl. in §. ſi vero. in aut.
de exhi. reis. vbi quamuis alias ex nimia cōtumacie, que non ca
dit in minoꝛe indefenſo, non poſſet ipſa mulctari in fructibꝰ, vi-
goꝛe tamen talis conſuetudinis ⁊ ſtatuti mulctabif, quia ſtatu-
tum pariter minoꝛes ⁊ maioꝛes ligat. l. ſi ſine herede. §. Lucius.
ſ. de admi. tuto. ⁊ hoc not. quia multi tenent cum Alexā. in l. ſi fi
nita. §. Julianus. quod tale ſtatutum nō valeat, quia in fraudem
vſurarum: ſed de Bald. ibi non faciunt mentionem.

LEX VIII.

1 ☞ Miſſio quando fit in bonis defuncti, qui ſint citandi, ⁊ an ſuf
ficiat generalis citatio.

SI diu

No. modū qualiter pꝛoceditur in bonis de functi, qꝛ fiet miſſio ex pꝛimo decreto, ⁊ da-
a bitur curatoꝛ bonis. Sed qui debent a citari. qn̄ hoc fit?
Reſpō. debēt citari nominatim illi, quos pꝛima cauſa ſucceſſio
nis cōtingit, vt filij ⁊ heredes ex teſtamento. Nec ſufficit genera
1 lis citatio, † l. j. §. pe. ſ. de vēt. inſp. Dixi b in l. ſi quis inſtituatur.
b §. j. ſ. de here. inſti. Jtē aduerte, ꝙ pꝛetoꝛ non poteſt ſtatuere mi
nus centū diebus alicui vt deliberet, an velit eſſe heres, vel non
l. j. in fin. cum l. ſeq. ſ. de iure deliberā. Sed hodie ſtatuta ciuita
tum pꝛouiderunt aliter. Tangam j. de cura. bo. dan. l. j.

ADDITIONES.

a Pom. ¶ Sed qui. Vide Alex. conſi. cxxxvij. volu. ij. ⁊ v. in pn̄.
eo. vol. v. conſ. cvij. in pꝛinc. in v. vol. ⁊ Ro. liij. in fi. ⁊ Fel. in c. ij.
de conſtit. ⁊ in c. cum M. Ferra. ⁊ in ſimili aliquid eo. tit. ⁊ Are.
conſi. cx. in pꝛi. ⁊ Alc. v. vol. ij. ⁊ Bar. lxix. vbi dicit ꝙ nō excuſa
tur, qui non facit citare poſſeſſoꝛem ſi dicat ꝙ ignoꝛabat qs eſſet
⁊ ſequitur Alex. conſi. xxxiij. vol. ſi. ⁊ ccvij. in fi. eo. volu. ij. ⁊ Ro.
ccccx. vbi dicit, ꝙ ſtatutum diſponens ꝙ aliquid attendatur in
nominibus pꝛopꝛijs, debet intelligi vt ſufficiat generaliter, vbi
facta diligenti inquiſitione non poterunt ſciri nomina pꝛopꝛia
citatoꝛum. ⁊ cvij. vol. v. ⁊ cvj. eod. volu.
b Alex. ¶ Dixi in l. No. modū qualiter pꝛocedat in bonis defun
cti. Adde ꝙ no. Bal. in l. ſi ſeruꝰ. in fi. j. ti. j. p Bar. omnino in l.
ſi bona. C. de bo. auto. iudi. poſ. Bal. in l. cū ꝓponas. in fi. eo. tit.
⁊ Bal. in rub. C. de ſuc. edi. Jtē no. aliū caſum in quo dabif cura
toꝛ per Bal. in l. ignoꝛare. C. d reſti. mil. in fi. Et qn̄ ⁊ quomodo
ſit dandus curatoꝛ ad vendendū bona abſentis, vide cino Bal.
in rub. C. de ſucceſ. edi. ⁊ ibi no. an poſſit dari curatoꝛ. Et aliū ca
ſum no. in quo datur curatoꝛ, vide per gl. in verb. cōuenti. in l.
ij. C. quando fiſ. vel pꝛi. per Ange. in conſi. cxcij. ⁊ ſeq.

LEX XIII.

1 ☞ Decretum ſecundum contra bannitum non habet locum,
niſi finito banno.
3 Exbannitus an equiparetur depoꝛtato, vel legato.

AD cognitionem

Ex p. ꝙ iſta bona nō poſſunt vendi, qꝛ nō latitat: vt ſ. eo. l. Fulcinius. §. j. Sol. hic intellige, ꝙ la-
titat finito tēpoꝛe relegationis. Et hoc facit pꝛo bānitis, ⁊ ita di
1 cit gl. ex qua habes, † ꝙ contra bannitos non pōt perueniri ad
a ſecundum decretum, niſi finito a banno. contra hoc opp. qꝛ pena
non ſolet tribuere immunitatē, l. ſi e hereditaria. ſ. de neg. ge.
Sol. pena non tribuit immunitatē directo, ſed per obliquū ſic,
per quandā conſequentiā, l. hec enim cauſe §. ſi pꝛetoꝛ. ſ. d ſuſp.
2 tut. Sed aliter hodie per ſtatuta ciuitatum pꝛouidetur. † Jtem
not. ꝙ glo. iſta equiparat exbannitum relegato, vt hic not. alibi
equiparat depoꝛtato: vt no. Jnſti. quib. mo. ius pat. pote. ſol. §.
relegati. ⁊ plene dixi in diſputatione mea de exbannitis.

ADDITIO.

a ¶ Niſi finito. Adde que dixi poſt Bartol. in l. creditoꝛ. j. d ſol.

LEX XIIII.

SI quis creditoꝛem

Quero an eſtimetur totum, vel dubius euentus. glo. diſputat. Sed dic. ꝙ cō
tra doloſum totum eſtimatur, non dubius euentus, l.
locum. §. condemnatio. j. de tab. exhi. ⁊ ibi dicam.

§. Creditoꝛ

Quod creditoꝛ non mittatur in poſſeſſionem, intellige vt dixi. ſ. eod. l. in poſ
ſeſſionem.

LEX XV.

IS qui rem

Glo. querit de duabꝰ queſtio. Pꝛimo qd facit hec lex ad titulū. Dic vt in gl. Secūdo querit, an ille q recipit li-
tis eſtimationē teneatur de euictione? Et videtur te-
nere glo. ꝙ non. Cuius contrarium not. ſ. pꝛo emptoꝛe. l. iij. dic
vt ibi dixi, ⁊ per Dy. in c. pꝛo poſſeſſoꝛe. in ij. q. de reg. iur. li. vj.

De bonis authoritate iudi. poſſ. Titu. v.

¶ Quero, in quo differt hic titulus a ſuperioꝛi: Dic vt in gloſſ.
que reſpondet not. ⁊ bene.

LEX I.

1 ☞ Petitio ⁊ pꝛonunciatio de vendendo fit a iudice in cuius ter
ritoꝛio quis debet defendi: venditio a iudice in cuius territoꝛio
bona ſunt.
2 Conueniri quis non poteſt in loco celebꝛati contractus, quando
ſolutio alibi fieri debet.

VEnire

Op. dicitur hic, ꝙ bona debēt vendi per iudicē loci, vbi quis debet
defendi. Sed cōtra, imo per iudicē, in cuius ter-
ritoꝛio bona ſunt: vt l. cū vnꝰ. §. pe. j. e. Dicit gl.
1 j. venire. i. peti † vt fiat venditio. Nam pꝛonūcia-
tio, ⁊ petitio de vēdendo, debet fieri a iudice qui
eſt in territoꝛio in quo quis debet defendi: ſed vēditio debet fie
2 ri a iudice, in cuius territoꝛio bona ſunt, vt ibi. ¶ † Jtem in l. iij.
dicitur contractum ⁊c. Quero, vtrum ratione contractus quis
poſſit conueniri ibi, vbi celebꝛatus eſt cōtractus, licet ſolutio de
beat alibi fieri. Et hic ſunt opi. Quidam dicunt ꝙ ſic, alij ꝙ non
tamen gl. tenet q ibi non poteſt conueniri. Jſte opin. ponuntur
hic, ⁊ in l. eum qui §. j. ſ. de conſt. pe. ⁊ ibi gl. nō determinat. ⁊ C.
a vbi conue. quis cer. lo. l. j. ⁊ qḋ hic dicitur, eſt verum, a ⁊ Pet. te-
net per illam l. quero. infra, de ſolu. vbi videtur tex. recte intelli
gendo.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Eſt verū. Et hāc opi. q̄ hic firmaf, tenet ⁊ ſequitur Ja.
but. poſt gl. in l. heres abſens. §. fi. de iud. ⁊ Jnn. in c. j. de mu. pe
tit. licet Ang. per illum tex. in d. §. fi. teneat cōtrarium ſequēdo
gl. in l. eum qui. hic alle. Sed communis opi. videtur verioꝛ per
illum tex. ⁊ ibi Bal. in l. heres abſens. §. ſi quis tutelam. in ver.
pꝛoinde. de iudi. ⁊ vide Bar. ⁊ ꝙ dixi in l. quero. j. de ſolu.

LEX IIII.

1 ☞ Bona defuncti cū vendunf debere fieri citatio nominatim.

SI ſeruus

a a Jnſtituto ſub cōditiōe poteſtatiua, poteſt ſtatui tēpus intra qḋ cō
ditionem impleat, ⁊ adeat. alias hereditate pꝛiuabi-
tur, ſed libertati pꝛeiudicium non fiet. h. d. Aduerte:
dicitur hic, quod non poteſt eſſe heres vel bonoꝛum poſſeſſoꝛ. ta
men erit liber. Cōtra ex teſtamento, ex quo non adit heredita-
tem, nō poteſt competere libertas, l. cam quam. C. de fideicom. ⁊
l. teſtamento. ſ. de manu. teſta. Solut. ꝙ dicit. non eſt heres, vel
bonoꝛum poſſeſſoꝛ intellige in effectu, tamen heres eſt, ideo pꝛo
deſt ad libertatem. ¶ Jtem oppo. dicitur hic, ꝙ elapſo tempo-
re non erit heres. contra imo elapſo tempoꝛe debet decerni ꝙ
habeatur pꝛo herede, l. fina. §. ſed quia quidam. C. de iure deli-
ber. Dicūt quidam, vt Ray. ꝙ hec lex hodie coꝛrigitur, vt ela-
pſo tēpoꝛe ſit heres ſi nihil dicit. Sed aduerte, ſi aliqs eſt heres
inſtitutus pure ⁊ ſtatuitur ſibi certum tempus ad adeūdū here
ditatē, tunc poſt tēpus erit heres ſi tacet, ⁊ tēpus ſit ſtatutum ad

petitionē creditoꝛis.l.fi.§.ſed qꝛ quidā.ſ.alle.vel etiam ad peti
tionē ipſius heredis.⁊ hic eſt ꝓpꝛie caſus dicti §.ſed qꝛ quidam
Sed ſi ſtatuitur ad petitionē ſubſtituti, tunc poſt tps nō erit he
res.ſed habebit pꝛo repudiante. Ita no.ſ.de acquir.heredit.l.
quādiu.ſed hic eſt ſub cōditione inſtitutus, vnde hereditatē nō
pōt adire.l.is qui heres.ſ.de acqui.here.⁊ ideo poſt tēpus non
1 erit heres,cū nondū extiterit eius conditio. ¶ † Ultimo not.ꝙ
qñ vendunt bona defuncti,debet fieri citatio ⁊ pꝛeconium nomi
natim,vt dixi ſ.titu.j.l.ſi diu.⁊ debet fieri pꝛeconium,quicunqꝫ
vult eſſe heres ⁊ quicunqꝫ vult defendere,quod tene menti.

ADDITIO.

a Andr.Barba.¶ Si ſeruus.Et vide Jo.de Jmo.in l.ſi quis ita
heres inſtituatur in diem.ff.de here.inſti.

LEX V.

a **SI minoꝛ.** [a]Hic habes caſum in quo ſm vnam
opi.minoꝛ eſt deterioꝛis conditionis
ꝙ maioꝛ.qꝛ fit vēditio ꝯ eū,etiam ſi non latitet. Ad hoc
opp.ſ.tit.j.l.Fulcinius.§.j.⁊ ij.Sol.quidā dicunt,fallit in mino
re.Ratio, quia eſſet nimis lōgum expectare.Alij dicunt,ꝙ hic
ſit venditio non ex edicto,ſed ſm foꝛmam poſitam ſ.tit.j.l.Ful
b cinius.§.adeo.Et hec opi.placet.Item ⁊ ſecūdum foꝛmam[b]d.
§.adeo fit venditio quandoqꝫ contra abſentem nauſa reipublice
vt no.j.de pꝛiuil.credito.l.eum, qui in poſſeſſionem.in fi.⁊ pꝛo
hoc vide quod no.infra lege pꝛoxima.

ADDITIONES.

a Alex.¶ Si minoꝛ.Ad intellectū huius l.vide que no.habent ꝑ
gl.⁊ Bar.in l.pen.C.ſi aduerſus rē iudi.Et adde no.per Bar.in
l.ſi finita.§.ſi foꝛte.ſ.de dam.infec.Qualiter autem ꝯ minoꝛem
poſſit ꝑueniri ad pꝛimū ⁊ ſecūdū decretū,⁊ qualis citatio requi
ratur,⁊ an audiatur minoꝛ aliquo remedio, cōtra talē interpoſi
tionē,vide no.ꝑ Jmo.poſt Bar.in l.ſi finita.§.nō autē.⁊ §.ſi foꝛ
te de dā.infec.poſt Jo.And.in ti.de pꝛimo decreto.§.reſtat.vſ.
ſed pone,ꝙ pupilli.⁊ vſ.quid ſi minoꝛ.Et Adde qꝛ Bal.in l.nō
ideo minus.C.de ꝓcu.alle.gl.hic,ꝙ pupillus citatus intelligi
tur citatus,vt legitime cōpareat.⁊ idē dicit ipſemet Bal.in l.fi.
in pꝛin.de ꝓcu.Et ad id ꝙ dixi de pꝛimo ⁊ ſcdo decreto,vid no.
in l.apud Julianū.in pꝛinci.ſ.tit.j.De minoꝛe ⁊ d eccleſia vid
per Bal.in aut.⁊ qui C.eo.Et de materia per Jn.in c.dilecto.
de verbo.ſignifi.⁊ docto.in d.c.conſultationibus.⁊ Spec.in tit.
de pꝛimo ⁊ ſecundo decreto.§.nunc dicamus.Adde poſt hanc
apoſtil.Abb.conſi.xliiij.lib.ij.Romanum cōſi.cccliij.vbi dicit
ꝙ contra maioꝛem nō latitantem poteſt interponi ſecūdum de
cretum,ſi periculum eſt in moꝛa.alleg.Jo.And.in c.cōſultatio
nibus.de offi.deleg.⁊ Bal.in c.j.de mil.vaſ.qui contu.eſt.
b Andr.Barb.¶ Item ⁊ ſcdꝫ foꝛmam. Et vide caſum ſing.ſcdꝫ
lect.Pla.⁊ ſecundum lect.Jo.de Jmo.in l.contra pupillum.ꝯ
re iudi.ſed poteſt fieri,vt ibi ipſe refert,ſm gl.in verb.non con
trahere.in fi.in d.l.eum qui de pꝛiui.credi.

LEX VI.

SI non expedierit. Pꝛo declaratio
ne q̄ro, quo iure
1 ſtituitur reſidum pupillo: Reſpō due ſunt opi. Pꝛi
ma,ꝙ reſtituatur pupillo iterū petenti reſtitutionē vt
a adeat.Alia opi.[a]eſt, ꝙ hic fuit facta venditio contra pupillum
heredem,ideo quia ſibi expediebat.Tenet ergo iſta gl.ꝙ etiam
quādo expedit pupillo fit venditio contra pupillum.Simile ha
buiſtis ſ.titu.j.l.Fulcinius.§.adeo.⁊ ibi allego hanc gloſſ.quod
tene menti.Sed quantum eſt in l.noſtra.non eſt mirū ꝙ fiat ven
ditio contra pupillum, cum ex contractu defuncti perueniatur
ad venditionem:tamen gloſſam tene menti.

ADDITIO.

a Andr.Barba.¶ Alia opinio.Et idem dicas ſi eſt res tempoꝛe
peritura.facit tex.valde no.ſm Ang.in l.diuus.ſ.de peti.here.
⁊ tex.in l.pꝛo herede.§.ij.de acqui.here.ibi tempoꝛe periture.
1 ☞ Actione qua teneatur communicare creditoꝛ qui totū reci
pit,altero negligente.

§. Si pupillus. Geſta per pupillū obſeruātur li
cet poſtea ſe abſtineat.itē ſolutio
facta vni creditoꝛi altero negigente,non reuocatur,ſed vtroque
inſtante in ſubſidium communicatur quod eſt ſolutum, vel pu
pillo reſtituetur,ſi de ſuo ſoluit.h.d.opi. dicitur hic, ꝙ cogitur
ad communicandum.Contra ſ.pꝛo ſocio.l.verum.§.ſi cū tres.
Sol.ibi inter ſocios , quoniam ſocietas ius fraternitatis obti
1 net.¶ † Quero,qua actione cogitur ad communicandum: Re
ſpon.glo.per conditionem indebiti.ar.l.tutoꝛes.in fi.ſ.de con
di.inde.Quñqꝫ cogitur per cōdictionem ex lege,l.fi.§.ſi vero.C.
de iur.delibe.Materiam huius legis videbitis in l.pupill[9].j.
que in frau.credi.Quero,que eſt pꝛactica huius legis, tā in pꝛi
mo caſu qñ agitur ad communicandum , quam in vltimo: Re
ſpondet iuriſcōſultus hic ꝙ pꝛius debet fieri diſcuſſio,ꝙ nō ſit
tantum in bonis,ꝙ ſufficiat alijs:vnde agitur ad communican
dum per condictionem indebiti, vel per condictionem ex lege.

LEX VII.

1 ☞ Filij quo conſilio poſſunt a patribus fraudari legitima.
2 Uenditio bonoꝛum latitantis vt fiat,debet de debito conſtare.

HEreditarium. Eodēꝫ modo fideicom
miſſum debitum ab ali
quo poſt moꝛtem ſuam, eſt es alienū hereditarium.l.
irritum.⁊ l.in imponenda.C.ad legem Falc.⁊ l.cum
1 pater.§.Titio.ſ.delega.ij.⁊ per hanc legem docet† Dy.[a]frau
a dare filios legitima,ꝙ[b]aliquis pꝛomittat [b]alteri bona ſua poſt
b moꝛtem ſuam,vnde qꝛ legitima[c]debetur poſt es alienūꝫ.l.Pa
c pinianus.§.quarta.ſ.de inoff.teſt.ſed iſtud eſt es alienum,ergo
⁊c.Iſtud dictum Dy.eſſet verum,niſi fieret pꝛomiſſio ex cā do
nationis,qꝛ tunc reuocaretur donatio per tit.de inof.don.Un
de opoꝛtet,ꝙ fiat ex cauſa non lucratiua.⁊ ſic opoꝛtet ꝙ fiat que
d dā fraus,[d] vnde conſulo ꝙ nō facias hoc fieri,qꝛ per hoc auferꝭ
2 es alienū.ſ.debitum filio.qd eſſet peccatum moꝛtale.† Uide gl.
j.que incipit,ex cuius nomine.ibi,cum vere conſtat. Ex gl.not.
ꝙ ad hoc vt fiat venditio debet vere de debito conſtare. Et ita
dixi in l.Fulcinius.§.cum hoc.licet gloſ.ibi.⁊ in l.cum pꝛopo
nas.dicit ꝙ ſufficit quod conſtet ſummatim.

ADDITIONES.

a P.Pau.P.¶ Docet Dy.Adde ad hoc vt iſta ꝓmiſſio valeat
quod requiritur actualis numeratio pecunie in pꝛeſentia te
ſtium, alias pꝛomiſſio non valet.ita dixit Joan.de Pla.§.at ne
is qui.Inſti.de inuti.ſtip.
b Alex.¶ Pꝛomittat alteri.Sed an talis pꝛomiſſio valeat,vide
gloſſam ⁊ Bal.in l.fi.C.de pactis.
c ¶ Legitima debetur.Adde quod no.Bar.⁊ Dy.in l.cum emā
cipati.§.illud.in ſimili de colla.bonoꝛ.⁊ Barto.in l.non vſqꝫ.ſ.
ſi quis a pa.fue.ma.Bal.in l.j.C.de inoffi.do.Bal.in l.j.C.que
in frau.credi.in fi.⁊ ibi Bart.poſt Hoſtien.in c.Raynutius.de
teſt.⁊ Bald.in l.Papinianus.§.quarta.ſ.de inoffi.teſta.Uide
qd habetur in c.de his,qui.de ſepul.⁊ quod not.docto.in c.du
dum.§.verum.ſuper verb.deceſſerit.de ſepul.in cle.⁊ quod no.
in l.j.C.de inoff.teſta.
d Cla ud.de Seyſſell.¶ Quedam fraus.Jmo etiā ſi ex cauſa one
roſa, puta venditionis non ſtaretur aſſertioni partis de pꝛetio:
vt dicit Joan.de Plat.in §.item ſi quis.ad fi.Inſt.de inutilib.
ſtipul.per no.in l.ſ.dotem.C.de codicil.⁊ in aut.ſed iam.neceſ
ſe.C.de donat.ante nupt.⁊ in l.per diuerſas.C.manda.repuat
ſingulare Cepol.cautel.xviij.facit quod notat Barto.in l.cum
quis decedens.§.codicillis.in diſcurſu.ſ.de leg.ij.

LEX VIII.

1 ☞ Appellatione domini compꝛehenditur vſufructuarius.
a **IN venditione.** [a]No.hic ꝙ appellatio
ne domini cōtinet fru
ctuarius quo ad hunc caſum, ſed in alijs ſecus,vt In
ſti.de heredi.inſtit.§.alienus.de fu.l.falſus,in fin.de
verbo.ſignifi.l.recte.vel magis pꝛopꝛie loquendo apellatione
1 domini continetur vſufructuarius.†quod eſt verum,qꝛ vſufru
ctuarius eſt dominus vſusfructus,ſed nō eſt dominus rei,vnde
appellatione domini rei.non cōtinetur vſufructuarius.ſed ap
pellatione domini largo modo ſumpti bene continetur , cū vſu
fructuarius ſit dominus vſusfructus,vt no.in l.naturaliter.de
acqui.poſſeſſ.⁊ hoc ſenti glo.hic in verb.continetur.que icipit
quantum ad ius.Item oppo.ꝙ vſusfructus non poſſit vendi,l.
ſi vſufructus.ſ.de iure dot.⁊ Inſti.de vſufru.§.finitur.Sol.in
tellige ꝙ vendatur commoditas.non ius vſusfructus.

ADDITIO.

a Alex.¶ In venditione.Uide etiam Bar.in rub.C.de vſufru.
in pꝛincip.
1 ☞ Creditoꝛ miſſus in poſſeſſionem ex pꝛimo decreto,locat,⁊ ven
dit fructus percipiendos ex re.⁊ nu.5.
2 Creditoꝛ miſſus in poſſeſſionem ex ſecundo decreto tenetur ſta
re colono.
3 Tempus ſemper intelligitur arbitrio iudicis,quando lex de i
pſo nihil ſtatuit.
4 Creditoꝛ immiſſus non tenetur de leui culpa,ſed de lata ſic.
6 Culpe appellatio refertur ad leuem.

a **Siquis fructus.** [a]No.bonum caſum in d.ſ.de
1 tempoꝛe locationis.† No.ex
b noſtro[b]§.ꝙ locatio ⁊ venditio fructuum pertinēt ad creditoꝛem
2 immiſſum ex pꝛimo decreto. ꝙ no.† Itē not.quod creditoꝛ im
3 miſſus ꝑ iudicem ex ſecundo decreto tenet ſtare colono.† Ter
tio no.quod vbi lex de tēpoꝛe nihil ſtatuit,tunc intelligitur arbi
4 trio iudicis.vt hic,⁊ l.j.in fi.de iure delibe.† Item no.quod cre
c ditoꝛes[c]immiſſi tenent de lata culpa.[d]non de leui vt hic,⁊ vide
d bitis j.l.pꝛoxi.quaſi ꝑ totum.Ep.dicitur hic,ꝙ eſt in poteſtate
creditoꝛis

creditoris locare, vel vendere, quero quid eſt quod vēdit? Dicit
gl. ꝙ prediū ex quo percipit fructus, vide gloſ. in verb. hūc. q̄
incipit. ſ. fructū prout iſta gl. refert ad locationem. iſta gl. dicit
optime, qꝛ prediū eſt id ꝙ locatur: ſed prout refertur ad vendi
tionem, nō dicit bene, qꝛ venditio nō debet fieri a creditore, ſed a
iudice. Ita habuiſtis in l. miles. §. pen. ſ. de re iud. ⁊ l. a diuo. §.
ſed ⁊ ſi emptor. ſ. de re iudicata. vbi creditor nullā habet actio
5 nem contra emptorem. Sed tex. hic† dicit, creditorem poſſe vē
dere, ⁊ ſic non loquit̃ de predio, ſed de fructibus, ⁊ ſic poſt eſt vel
locare predium, vel vendere fructus. Et intelligo locare prediū
pro annua penſione certa ſibi preſtanda. Item intelligo vende-
e re fructus. ſ. vſq; ad aliquod tempus, [e]puto vſq; ad decē annos
pro tanta mercede, de hoc tangit gloſſ. in l. j. C. de iure emphy. ⁊
de hoc ibi, diſputaui vnam queſt. Vel dic nō venditur predium
vel fructus, ſed fructuū perceptio. l. in edibus. §. j. de dona. Itē
dicitur hic, ꝙ cogitur creditor ſtare colono. Cōtra C. de loca. l.
emptorem. Solu. Aliud in emptore qui in plenum ius ſuccedit,
f aliud in creditore[f] qui nudam detentationem habet. ¶ In fin.
ibi, ex culpa autem, ⁊c. per hūc §. reſpondit do. Guido de Suza.
cum queſitum eſſet ab eo, quid operatur ſi datum eſt arbitrium
Poteſtati, ⁊ ipſe dicit, ex culpa autem reus non fit. Oldra. Vlti
g mo g hic vide gl. in ver. ex culpa. que incipit. ſ. leui, ibi l. ſi ſeruꝰ
§. cum quid. Solu. Culpe appellatio ſecundum naturam rei ⁊
6 contractus aliter ⁊ aliter accipitur. ⁊ ſic habes, †quod appella-
tio culpe refertur ad leuem.

ADDITIONES.

a And. Barb. ¶ Si quis fructus. Contrarium tenet gl. in c. con-
tingit. de dolo ⁊ contuma. ⁊ vide ibi Bal.
b Alex. ¶ Not. ex noſtro. Vide no. per Bal. in aut. ⁊ qui. d bo. au
to. iudic. poſſi. ⁊ per Bar. hic. ⁊ in l. pretor. in prin. j. eod.
c Roma. ¶ Not. quod creditor. De iſto dicto Bartol. licet dubi
tauerit do. Alex. in l. ſi filio. §. ſi vir quinquennium. ſ. ſol. mat.
adde tñ ꝙ eſt mera veritas, qꝛ omnis q ſuccedit per ſentētiā iu-
dicis, dicit̃ neceſſarius ſucceſſor, vt inquit Bal. in c. quoniā fre-
quenter. §. fi. in fi. vt lit. nō cōte. ſed neceſſarius ſucceſſor tenetur
ſtare colono vt eſt glo. in l. diuortio. in verb. tertia portio. ſ. ſol.
mat. ergo ⁊c. ⁊ ita fuit iudicatū Papie in cōtingētia facti in ter-
tio anno ſtudij mei, dū preceptor meus allegaſſet predictū dīū
Bal. a quo didici. ⁊ in d. l. diuortio. quod no. ⁊ vide Are. cōſ. clx.
P. Pau. P. ¶ Vide Bal. in c. quoniam frequēter. §. fi. in fi. vt
lite non conteſta.
d Alex. ¶ Lata culpa. De qua culpa teneatur creditor in poſſeſ-
ſionem miſſus. adde etiam Bar. in l. is cui. §. queri poterit. ſ. vt
in poſ. lega.
e ¶ Aliquod tempus. Vide Bal. in aut. ⁊ qui. de bo. auto. iu. po.
f ¶ Aliud in creditore. Sed Imo. i l. ſi filio. §. fi. poſt Bar. ibi ſol.
matri. dixit, ꝙ in caſu huius §. poſſet etiam dici, ꝙ hic, iſte credi
tor dicitur ſuccedere ex quadam neceſſitate perueniendi ad ſibi
debitum, argu. l. fin. j. de ſepara. ⁊ ideo cum dicatur neceſſarius
ſucceſſor, nimirum ſi compellitur ſtare colono. d. l. ſi filio. §. fin. ⁊
ibi Barto. ⁊ vide per Paul. de caſt. in l. ſi filius. de do. vid Bal.
in rubr. C. de pe. iudi. facit l. j. ⁊ ibi Bart. j. de ſolu.
g ¶ Vltimo. Adde Barto. in l. pignus. verſi. ſed dubitatur. C. de
pig. act. ⁊ in l. acceptam. C. de vſu. ⁊ in aut. quod locum. in ij. que
ſtione. C. de collatio.

1 ¶ Executores plures vltimarū voluntatū qui debent aliquid
facere, an poſſint committere vni ex ſe, quod facere tenentur.
Procurator qui non habet mandatum ad ſubſtituendum, quā
do poſſit alium ſubſtituere.
2 Canonici ſi diſcordant in eligendo, electio deuoluitur ad ſupe-
riorem.
Iudex eligit ſuperiorem, quādo partes in eligendo diſcrepant.
3 Iudex format queſtionis pūctū, ſi partes diſcordāt in formādo

1 §. Si vnus †Iſte §. inducitur p Dy. ad aliquas que
ſtiones. Prima, plures ſunt executores
vltimarū volūtatum, qui debent aliquid facere. ⁊ volūt commit
tere vni ex eis, vt totū facere poſſit, an poſſunt: Hic videtur lex.
ꝙ ſic. Sed iſtud eſt verū in creditoribus, qui habēt poteſtatem a
lege, ſicut videmus in tutoribus, quorū quilibet pōt authorari,
⁊ alij contutori cōmittere, l. iij. ſ. de admi. tut. Sed in his qui ab
homine habēt adminiſtrationē, vt in pluribus procuratoribus,
a tunc eſſet recurrendū[a] ad illā diſtinctionē, vtrū procurator poſ
ſit aliū ſubſtituere, qñ non habet mandatū ad ſubſtituendū: qꝛ ſi
poteſt ſubſtituere, pōt alij cōmittere vices ſuas. alias nō. Et hoc
qñ ſit, dicam j. de diuer. ⁊ tēpo. preſcri. l. d acceſſionibus. Sed in
iſtis executoribꝰ vltimarū voluntatū, dic vt in c. vlt. de teſta. lib.
2 vj. Scdo facit iſte† §. ſi canonici diſcordāt in eligēdo, tunc vide-
b tur ꝙ electio[b] deuoluatur ad ſuperiorē vt hic, ar. l. iij. §. fin. ſ. de
admi. tut. Itē facit ꝙ ſi partes in eligendo ſuperiorē diſcordāt,
ꝙ iudex eligat, vt hic ⁊ arg. l. j. §. ⁊ notandū. ſ. de ven. inſpi. ⁊ no.
3 in Spe. de requi. cōſi. §. j. ver. ſcias igitur. Item facit† ſi partes
c non concordant in formando punctū queſtionis, ꝙ iudex[c] debet
formare, pro quo videtur text. in l. iuſiurandum ⁊ ad pecunias.
§. ſi de qualitate. ſ. de iureiurand.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Eſſet recurrēdū. Si ſunt plures executores an poſſint
vni cōmitti per Bal. in l. cō magiſtratꝰ. C. qñ pro. ⁊ in l. nulli. de
epiſcop. ⁊ cle. C. y. in l. id ꝙ pauperibus. in ij. q. de epiſco. ⁊ cleri.
b Electio. Vide Bald. no. in l. vidue. C. de nuptijs.
c ¶ Quod iudex. Vide Io. an. in addi. Spe. i ti. d homi. §. j. ver.
pone. vbi idē tz. ⁊ ꝙ habet̃ Inſti. de ſatiſda. §. ſin autē p pcurato
rē. ⁊ in l. hmōi. §. fi. ſ. de lega. j. ⁊ text. in l. hac edictali. §. his illd
de ſecū. nup. Et an ꝯtradictio partis impediat hāc immiſſionē,
ſi iudex vult, vide in c. ſtatutū. §. aſſeſſorē. de reſcript. in vj. ⁊ vide
no. Spe. in ti. de requi. cōſil. ⁊ in tit. de rela. Bal. in l. hac lege. C.
de ſen. ex bre. recitā. ⁊ adde Bart. in d. l. j. §. pe. ſ. de vēt. inſp. ⁊
in l. fi. C. de rela. ⁊ in l. iuſiurādū ⁊ ad pecunias. §. ſi de qualitate.
ſ. d iureiu. ⁊ adde ꝙ iudex etiā nō tenet̃ ſeq partes in eligēdo cō
ſultorem, ſed ipſe ſuo conſenſu eligere poteſt, ſecundum Innoc.
in ca. ſuper queſtionum. de offic. de leg. ⁊ vide tex. in l. fin. C. d iu
dic. per iſtum text. ⁊ ſi conſulares diſcordant, iudex eligit, ſecun
dum Barto. not. in l. ſi duo. in fi. ſ. de re iudic. per iſtum tex. Et
ad hoc adde Bal. in l. de die. in fi. princip. ſ. qui ſatiſd. cog.

LEX IX.

1 ¶ Colere fundum in quem creditor eſt miſſus, quis debeat.

PRetorait. Not. ꝙ creditor fructus perci-
pit ⁊ reſtituit. Contra. ſ. tit. j. l.
fulciuius. in fi. Dicit gl. ꝙ ibi propter nimiam contu
1 maciā rei. ¶ †Quero, qs debet colere fundū, in quem
a creditor eſt miſſus. Dicit glo.[a] ꝙ debitor, ⁊ ſi debitor non vult
colere, tunc creditor. ita dicit glo. Iaco. de are. diſtinguit aliter,
⁊ bene, ⁊ ſic in legato, aut fit miſſio ex conſtitutione. qꝛ legatum
non ſoluitur, ⁊ tunc legatarius percipit. vt l. is cui. §. qui legato
rum. in fi. Aut fit miſſio ex edicto, ⁊ obtinet d. §. qui legatorum.
qui alleg. in glo. Si vero loquimur in creditore, tunc ipſe locat ⁊
colit: vt ſ. l. pror. §. j. Nec ob. de dam. infec. l. finita. §. ſi quis au-
tem. quia ibi dicit de poſſeſſione quam non perdit debitor per
miſſionem creditoris vel legatarij, ſed in iure colendi, ⁊ fructus
percipiendi, dic vt dixi ſ. ita dicit Iacob. de aret.

ADDITIO.

a ¶ Dicit gl. vide Bal. in aut. ⁊ qui iurat. C. de bo. aut. iud. poſſ.
1 Penam que peruenit ad te occaſione rei mee, vna cū re mihi re
ſtitui, qualiter intelligatur. ⁊ nu. 2.
2 Dictio ex, non ſemper denotat cauſam proximam.
Dictio de, valet tantum, quantum dictio ex.

§. Quod de fructibus. Ibi ex cōpromiſſo
ſ. facto a debitore,
ſecus ſi a ſe. ar. ſ. de pet. her. l. vtrū. §. fi. cū l. ſeq. ſm Iac. de are.
Itē ibi, vel alio caſu vt penā occaſione ſerui: vt ſ. de pet. here. l.
1 euicta. ſm Iac. de are. ⁊ eſt iſte no. §. Si peruenit† ad te pena oc
caſione rei mee, reſtitues rem, ⁊ penā. h. d. cōcordat l. quoties. ſ.
de iu. do. Simile in l. vtrum. §. fi. ⁊ l. ſed ⁊ ſi. l. in prin. ſ. de pe. he
red. ¶ Opp. de l. at vbi. ſ. de pet. he. Huius contrarij timore in
clinat Iac. de are. ꝙ hic intelligatur in pena commiſſa ex pmiſ-
ſiōe facta a debitore, ⁊ pt eſſe ꝙ fuiſſet miſſus in poſſeſſionē cre-
ditor. ¶ Opp. de l. ſi pignore. ij. reſpōſo. ſ. de pig. act. Rñ. hic
in pena quā ab alio cōſequitur, ibi in pena quā ꝯſequit̃ a debito
re. ¶ Sed opp. de d. l. quoties. ſ. de iure do. Timore huius cō
a trarij, ⁊ aliorū cōtrariorū breuiter[a] diſtingue, vtrū pena quā qs
conſeqtur rōne rei mee quā dz mihi reſtituere, veniat reſtituen-
da cū ipſa re, ſic diſtingue. Aut ipſe cōſequit̃ penā a me, aut ab
alio. Si a me, tūc aut illa pena ſuccedit loco rei amiſſe, ⁊ dz reſti
tuere, l. quoties. §. de iur. do. Aut nō ſuccedit loco rei mee, vt in
furto, ⁊ tūc nō dz reſtituere l. ſi pignore. ij. rñſo. ſ. de pi. ac. Idē
i pena ꝯuētionali ſi eſt dictū, rato manēte pacto, l. id ꝙ pene noīe
cū ſua gl. j. de ſol. Aut iſtā penā ꝯſeqtur ab alio, ⁊ tūc aut ex pro
uiſiōe mea, ⁊ dz mihi reſtitui, vt caſus eſt hic ſm Ia. de are. Aut
eā cōſeqt̃ ex puiſiōe ſua, ⁊ tūc aut iſta pena ſuccedit loco amiſ-
ſe rei, ⁊ dz mihi reſtitui. l. vtrū. in fi. ⁊ l. ſed ⁊ ſi. in prin. ſ. d pe. he
re. Aut nō ſuccedit loco rei, ⁊ tunc nō dz reſtitui, l. at vbi. iuncta
ibi gl. ſ. de pet. hered. Aut illā penā conſequitur ex diſpoſitiōe
legis, ⁊ tunc aut conſequitur iſtam penam propter delictū com
miſſum in ipſam rem, vt in damno dato, ⁊ tūc debet mihi illa pe
na reſtitui: vt l. euicta. ſ. de pet. here. Aut propter delictū cōmiſ
ſum in perſonā ſuā occaſione rei, vt fui iniuriatus propter rem,
⁊ tunc illa nō dz reſtitui, l. bouē. §. ſi quis ſeruū. ver. ſed ſi per eū
ſ. de edil. edi. ⁊ l. at vbi. de pet. here. Aut pp̃ter delictū ꝙ reſpi
cit vſum rei, vt in furto in quo ſolo vſu delinquit. ⁊ tūc aut vſus
rei ſpectat ad eū, ⁊ nō tenet̃ reſtituere rē, non autē penā cōſecutā.
l. is qui rē. ff. loca. ⁊ l. manifeſtiſſimi. §. ſz cū in ſecundā. C. de fur.

Aud ad eum non pertinebat vſus illius rei,⁊ debet totum mihi
reſtituere,l.pignore.in prin.ſ.de pig.act.⁊ ibi no.¶ Item no.
2 †ꝙ dictio ex,ᵇ non denotat ſemper cauſam proximam,vt ibi,ex
b re.i.occaſione rei.Simile habuiſtis in l.ſi finita circa princ.ſ.d
dam.infec.Sed quandoq; denotat cauſam proximam,l.eo tem-
pore.in princ.ſ.de pecu.⁊ l.j.C.ſi ſeruus extero.⁊ l.non dubiū
C.de legib.⁊ dictio de,valet tantum quantum ex,l.j.§.nunc vi-
deamus.ſ.de conium..cum eman.lib.

ADDITIONES.

a Alex.¶ Breuiter.Adde Bal.in l.j.in verſi.quero.C.de peri.⁊
commo.rei ven,Adde tex.in l.vēditor ex hereditate ⁊ ibi Bar.
de here.ven.⁊ vide tex.in l.bouem.§.ſi quis ſeruū.ff.d edi.edi.
⁊ quot not.Bal.in l.ſi predium.C.de edil.actio.
b P.Pau.P.¶ Dictio ex.Vide Jaſ.in l.non dubiū.C.de legi.

a **§. Quod ait pretor.** ᵃOp.de l.ſi pupilli.⁊ l.litis.ſ.de neg.geſt.dicit gl.
ꝙ fallit in pupillo,ciuitate,⁊ eccleſia.

ADDITIO.

a Alex.¶ Quod ait pretor.Jū §.ait pretor.limita non procedere
de equitate canonica,q̄r ſcdm eam,niſi expenſas vtiles ⁊ rei ex-
pediētes fecerit creditor,nō recuperat eas ſm Hoſt.⁊ Jo.An.
in vlti.no.in c.cum veniſſent.de eo qui mit.in poſſ.cauſa rei ſer.

§. His verbis. Quero,qñ ōfendit ſeruū quē ōfen-
dere non expediebat,vtrū ſaltem
repetat vſq; ad eſtimationem ſerui.Gl.reſpondet,⁊ nō bene.vi
de gl.in verb.nō debere.que incip.hoc ita.ibi,vnde donare vid
tur.Tu dic ſecundum Jac.de Are.quod debitor vel ſeruum da
bit,vel preſtabit quod ſoluit.arg.ſupra d dam.infe.l.ſi proprie
tarius.ſed ſi ſeruus deceſſit,ad pretium ſerui competit,argu.ſ.
commu.diuid.l.⁊ ſi omnes.§.ſi.ſecundum Jaco.de Are.

§. Generaliter. No.tex.in fi.ibi,cōmune,nō alie-
num negotium.Et feci te notare
hunc tex.ſ.de dam.infec.l.ſi finita.§.ſi iam ruerint.
1 ¶ Curator bonorum tenetur tantum de dolo ⁊ lata culpa.

§. Eſt preterea. No.tex.ibi,eritq; melior.⁊c.⁊ no
ta tex.optimum ibi.eadem cauſa
1 eſt curatoris ⁊c.Ex quo habes ꝙ curator bonorum†tenetur tā-
tum de dolo ⁊ lata culpa.
1 ¶ Creditor iuſſus ire poſſeſſionem,ſi non intrat,an perdat ius
primi decreti.

§. In eum. Habeo hūc §.p notabili.Not.tex.ibi,neque
hoc imputatur ⁊c.⁊ ibi neque illud ⁊c.Que-
1 ro,†creditorᵃ iuſſus ire in poſſeſſionē nō intrauit.an perdit ius
a primi decreti.Hic videtur tex.ꝙ non.In ꝯrium videtur text.ſ.
de damno infec.l.ſi finita.§.penul.Videte,in damno infecto nō
perdit ius primi decreti,niſi cum damnum eſt datum,⁊ ſic eſt fi-
nita cauſa.⁊ ſic perdit reſpectu damni preteriti,ſed reſpectu fu
turi damni non perdit ius primi decreti,vt eadē.l.ſi finita.§.itē
b queritur.cum ergoᵇ hic non ſit finita cauſa,poterit ingredi indi-
ſtincte,dum tamē non ſteterit per biennium,q̄r tunc per bien-
nius perderet ius primi decreti,adeo ꝙ non poſſet ingredi ſine
nouo proceſſu.l.fin.C.de bo.auth.iudi.poſſi.Dicitur hic,ꝙ nō
imputatur ſibiᶜ ſi non receſſerit de poſſeſſione,quero,vtrum re-
cendo videatur velle relinquere beneficium pretoris.Habui-
ſtis text.cum glo.in d.l.ſi finita.§.pen.dic vt ibi.

ADDITIONES.

a Alex.¶ Quero creditor.An effectus primi decreti,ꝑpter negli
gentiā in apprehendēdo perdatur,adde Bal.⁊ Ange.in l.ſi fini
ta.§.ſi quis metu.de dam.infec.⁊ ibi Jmo.qui diſcrepare conat
a communi opi.inquantum allegat l.fi.C.de bo.auth.iud.poſſi.
Vide etiam que dixi in d.§.ſi quis metu.⁊ ibi latius per docto.
⁊ ibi per Bar.in fi.Sed quātum tempus habeat quis ad miſſio
nem ex ſecundo decreto,poſt interpoſitionem primi decreti,vi-
de que dixi poſt Bar.in d.l.finita.§.Julianus.⁊ vide Jmol.in
d.l.ſi finita.§.ſi quis met.Et facit dubium quod no.gl.in l.j.C.
de ſer.fug.⁊ in l.cum querebatur.in gloſ.C.vnde vi.⁊ quod no.
Bar.in l.ſi de eo.§.j.de acquir.poſſeſ.⁊ hic adde quod no.Bar.
in l.ordo.in verſi.quero nunquid de execu.rei indi.aliquid per
Roma.in l.ſi finita.§.Julianus.ſ.de damno infecto.
b Roma.¶ Cum ergo.Et not.Bart.velle ꝙ poteſtas irritandi
tentam durat biennio.Vide ſepe de hoc dubitari.Et iſtud vo
luit idem Barto.in l.finita.§.Julianus.ff.de damno infecto.⁊
voluit ibi Bal.in addi.idem voluit Petr.de Anch.in c.contin
git.de dol.et contu.ſed Joan.de Jmol.tenet contra per iſtum
text.Et ad i.ſi.reſpōdet.vide ibi Ab.in c.cum aliquibus.de re
iud.trāſit cum dicto Barto.hic.

LEX XII.

1 ¶ Carceratus indebite,⁊ iniuſte.an poſſit ibi recommandari
per alium creditorem.
2 Primum decretum quādo eſt interpoſitum ad inſtantiā vnius,
quomodo proſit omnibus.
3 Venditio bonorum creditoris facta ad iſtantiam vnius,quan-
do proſit aliis creditoribus.
4 Creditores alij poſſunt petere copiā ſi proceſſus facti a notario
ad petitionem huius creditoris.
6 Bona ſufficientia quando ſunt alia,an alij creditores concurrāt
cum primo miſſo.
7 Miſſio in poſſeſſionem facta pro vno ex pluribus creditoribus,
quando alijs proſit.nu.5.
8 Miſſio facta nomine vnius ex legatarijs,prodeſt omnibus.
9 Prior tempore,potior eſt in iure.fallit.quando plures preten-
dunt officium iudicis in pignore pretorio.ſecus quādo ius obli
gationis.
10 Prior tempore potior eſt iure,etiam in pignore iudiciali.⁊ in
pignoribus captis vigore inſtrumenti guarentigiati.nu.1.
Jnſtrumentum guarentigie habet vim ſententie.

a **Cum vnus.** ᵃ Jſta lex eſt multum ſolēnis ⁊
nota.In hac l.habes quādam
opi.ſeparatam ab opi.antiquorum doc.⁊ modernorū
⁊ breuiter hoc dicit,Primum decretū interpoſitum
ad petitionem veri creditoris,prodeſt omnibus alijs creditori-
bus:ſecus ſi primus creditor fuerit putatiuus.Jtem primo di
miſſo ius ceterorum non leditur.Et diuiditur in tres partes.
Primo ponit dictum.Secūdo reſpōdet tacite obiectioni.Ter-
tio ſoluit duas.q.que poſſunt oriri circa predicta.Secunda ibi,
b nec videbitur.Tertia ibi,plane.Huncᵇ verſi.plane,allego forti-
1 ter in†q.de Lapo,qui fuit in carceribus miſſus indebite,⁊ iniu
ſte,an poſſit per aliū creditorem ibi recōmēdari.Et videt tex.
ꝙ non.quod qualiter intelligatur,in diſputatione illius.q.dixi.
c ¶ Opp.diciturᶜ hic,ꝙ decretum interpoſitum ad petitionem
2 vnius,prodeſt omnibus.Cōtra in l.vlti.C.eo.†Sol.decretum
interpoſitum ad petitionem vnius prodeſt omnibus:verū eſt ſi
alij veniant intra biēnium.⁊ ſic iſta erit practica,ſi decretum eſt
interpoſitum ad petitionem primi,tunc poteſt venire alius cre
ditor,⁊ facere fidē d debito ſuo,⁊ debet citari debitor,vt veniat
ad videndum fieri fidem de debito,⁊ tunc ſtatim poteſt ingredi
poſſeſſionem ſicut primus non autē eſt neceſſe quod de nouo fiat
proceſſus,ꝙ reus ſit in nouo contumacia.Et hic eſt textus in le
ge vltima.C.eod.⁊ l.is cui.§.ſi plures.ij.reſponſo.⁊ quod ibi
no.in glo.in verb.ordinem.ſupra vt in poſ.leg.⁊ hec practica
quantum ad primum decretum.¶ Vlterius op.dicitur hic in
fi.ꝙ ex virtute primi decreti,ad petitionē vnius interpoſiti,per
uenitur ad venditionem etiā pro alijs.Sed contra opp.ſ.titu.
j.l.Fulcinius.§.illud.in fi.vbi non poteſt fieri venditio,niſi ad
petitionem illius contra quem latitabat.dicit glo.ibi in ſecun-
d do decreto:hic in primo.Hec ſolu.non eſt bona,ᵈ quia hic loqui
tur in ſecundo,dum dicit per agere bonorū venditionē.Quare
gl.dat aliam ſolu.ibi contra latitātem:hic contra non latitan-
tem.Hoc non eſt verum,q̄r ſi hic non eſſet latitans,non perueni
3 retur ad venditionem,vt hic dicit tex.Quare dic,†ꝙ latitabat
hic aduerſus omnes:ibi non.Vnde,aut latitabat aduerſus oēs,
⁊ omnes potuerunt impetrare venditionem,vt hic in fi.Aut nō
latitabat aduerſus omnes.⁊ tunc ſi quidem venditio iam eſt fa-
cta ad petitionem illius,aduerſus quē latitabat ⁊ ex prima ven
ditione rem amiſit aliqua reſidua pecunia,tunc etiam ⁊ alij credi
tores,aduerſus quos non latitabat,poſſunt venire,⁊ petere ſibi
ſatiſfieri de illa reſidua pecunia,facta fide de debito,etiam ſine
nouo proceſſu.l.vlti.C.eod.Si vero nihil fuit reſiduum vendi-
tione facta,tunc noui creditores ita demum venditionem pote
runt impetrare,ſi aduerſus eos latitabat.l.Fulcinius.§.illud.
in fi.ſ.ti.j.Sed pignus pretorium bene poterunt habere,vt.ſ.
4 dixi,⁊ hoc tene menti.†Et ex hoc etiā habes notare,quod etiam
e alij creditores poterunt petere copiam ᵉproceſſus facti a nota
rio ad petitionē vnius creditoris,q̄r ſua intereſt,⁊ ſibi prodeſt,
vt hic ⁊ l.fi.C.eo.⁊ l.qui autem.§.ſciendum.j.que in frau.cred.
5 †Contra hoc videtur ꝙ hec lex ſit hodie correcta per aut.⁊ qui.
C.eo.vbi ſit miſſio pro menſura debiti declarati,ergo ei ſoli d-
bet prodeſſe,qui eſt miſſus,non alij.Dicit hic gl.no.ꝙ nihil eſt
immutatum.quid enim ſi nihil aliud debitor habebat in bonis
tunc miſſio vnius proderit alij.quod tene menti.Et ſic iſta lex
6 in nihilum eſt immutata.¶ Sed pro declaratione gloſ.†quero
quid ſi ſunt alia bona ſufficientia,vtrum alij poterunt concur-
rere cum primo miſſo.Tex.facit ꝙ non.ſ.eo.l.ſi non expedierit
§.j.dubito in hoc,ſed pro nunc omitto.¶ His expeditis venio
ad materiam legis.Tu habes hic duo.Primum.ꝙ vno immiſ
ſo ceteri videntur immiſſi.Secundum,qđ non prodeſt preueni
re in tempore.Vide glo.que colligit notabilia in verb.ex credi
toribus.que incipit.ſ.omnibus.Oppo.de l.is cui.§.ſi plures.
primo reſponſo.ſ.vt in poſ.lega.vbi dicitur ꝙ immiſſio vnius
non prodeſt alijs.Glo.dicit,ibi erant plures ex cauſa lucratiua
hic

hic onerоſa. iſtud dictũ tenet Dy. in c. qui prior. de reg. iur. li.
vi. ⁊ omnes docto. hoc videtur contra textum qui loquitur indi
ſtincte cũ dicit, vnus ex creditoribus, nec diſtinguit ex cauſa lu-
cratiua. vel nõ. Preterea hoc patet ex. l. vlti. C. eo. vbi indiſtin
cte dicit, vnus ex creditoribus, ⁊ neminem creditorem excipit.
Preterea legatariꝰ reſpectu heredis habetur, vt creditor, ⁊ ſi-
f cut alij creditores, vocãtur cõtra heredem, l. j. C. eo. Quare di-
7 co, † ꝙ vno ex creditoribus miſſo, ius obligationis pretẽdenti-
bus omnibus alijs, omnes alij immiſſi videntur ⁊c. vt C. e. l. v. ti.
circa pri. ibi dum dicit, quibus erat obnoxius, ⁊ ſic eis iure obli
gationis debebatur. Non obſtat lex contraria, q2 ibi legatarij
non pretendebant ius obligationis, ſed pretẽdebant cautionem
per officium iudicis, ⁊ q2 eis nõ canebatur, petebant ſe mitti in
poſſeſſionẽ, ⁊ ꝙ hoc ſit verũ, ꝓbabo j. pri. contrario, ⁊ ꝓbat etiã
per rõnem huius legis, vt ſtatim dicã. Sed ſi vellemꝰ ſuſtinere
Dy. habemus dicere ſpãle in legatarijs: iõ q2 legatarij veniunt
poſt dimiſſos creditores, vt j. de ſepa. cerditoribus. ⁊ l. quoties,
g ſ3 tutiꝰ credo tenere ꝑcedentẽ opi. vt legatarij videant miſſi in
eo ꝙ apparet eis deberi, qd eſt id qd eſt reſiduũ ex bonis: vel ho
8 die ꝓ toto legato, inuẽtario nõ ꝯfecto. † Vñ putarẽ, ꝙ ibi lega-
tarij agerent actiõe ex teſtamẽto petendo legatum, tũc immiſſio
facta vni de legatarijs ꝓdeſt õibus, ſicut in alijs creditoribus.
Itẽ opponit ꝙ vno immiſſio, illa immiſſo non proſit alijs, imo
ſit opus nouo proceſſu. l. ſi finita. §. ſi plures. ſupra de damno in
9 fecto. Dicit gl. ibi eſt ſpeciale. † Dynus in d. §. ſi plures. ⁊ i d. c.
qui prior. de regulis iuris. libro ſexto. dicit hic quod ibi ideo eſt
q2 ibi videtur immiſſi ex cauſa quaſi lucratiua nam cauſa noxa-
lis eſt quaſi lucratiua, vt j. de doli. exce. l. apud Celſum. §. de au-
thoria. ver. ceterum. ⁊ ibi not. Sed cauſa dãni infecti equiparãt
noxali. l. pretor. §. hoc edictum s. de dam. infec. ergo ⁊c. Ita dici
Dy. Hoc dictum Dy. nõ videtur verum. eadem ratione qua s.
q2 illõ qd dicit de cauſa lucratiua ſupra reprobaui. Quare dic,
ꝙ ibi loquitur quãdo plures creditores pretendebant officium
iudicis, hic vero pretendebãt ius obligationis: ideo hic vno im
miſſo alijs prodeſt, ibi nõ. Et eſt ratio, q2 quãdo plures preten-
dunt officiũ iudicis, anteꝗ perueniãt ad iudicem, non debẽt ha
bere aliquid iuris. l. cum poſtulaſſem. ff. de dam. infec, Ideo vno
immiſſo non poteſt videri immiſſus aliꝰ, qui nullum ius habet.
⁊ hoc apparet etiã ex tex. huius legis in verſic. ne videbitur ⁊c.
ibi, q2 nec ſibi quicquã acquirit ⁊c. ⁊ ſic loquit hic in cauſa in qua
pretor nihil querit, ſ3 ſolum pretor facit executionẽ illius iuris
quod prius habebat. Sed quando imploratur officium iudicis
tũc pretor agit vt ſibi queratur ꝙ prius non habebat, ideo alijs
nõ prodeſt immiſſio facta ꝑ vnum. ¶ Hoc expedito op. d. l. ij. C.
qui pot. in pig. hab. vbi vno immiſſio, qui iudicis officium pretẽ
debat, alius nõ videtur immiſſus. Sol. ibi, primus pretendebat
iudicis officiũ ſecundus ius obligationis: quia ergo pretor per
ſuũ officiũ, intendebat aliquid querere. ꝙ non habebat primꝰ,
ideo non prodeſt alijs, quãuis pretendebãt ius obligationis: ſ3
hic loquitur quãdo vterque ius obligationis pretendebat. Qua
re dic, aut omnes pretendũt iudicis officium ⁊ vno immiſſo non
videntur immiſſi alij. l. ſi finita. §. ſi plures. de dam. infect. ⁊ l. is
cui. §. ſi plures. vt i poſ. lega. Aut omnes pretẽdunt ius obliga
tionis, ⁊ vno immiſſo, alij videntur immiſſi, vt hic cũ ſimili. Aut
vnus pretẽdit ius obligationis, alius officium iudicis, tunc vno
immiſſo nõ videtur immiſſus alius. ¶ Venio ad ſecundum no-
h tabile ꝙ eſt, ꝙ q prior eſt tempore, nõ potior eſt in iure. Contra
i in c. qui prior d regulis iuris, lib. vj. ⁊ l. aſſiduis. §. ad hec. C. qui
pot. in pig. ha. ⁊ l. pupillus. j. que in frau. credit ⁊ Gloſſ. dicunt
communiter aliud in pignore pretorio, vt hic, aliud in pignore
cõuentionali. Ita tenet Dy. in d. c. qui prior. ⁊ l. finita. §. ſi plu-
10 res. de dam. infe. † Sed aduerte in pignore pretorio quando
ões pretẽdũt his obligationis nõ fallit regula, q prior eſt tem-
pore q2 nullus eſt prior t pe ꝙ ſ3 ſit alius, quin vno imiſſo omnes
ſunt ſtatim immiſſi ⁊ ſic omnes ſunt pares in tempore. l. hui au-
tẽ. §. ſciendum. verſi. qui vero. j. que in frau. cred. Si vero oẽs
pretendunt officium iudicis. tũc fallit regula qui prior eſt tem
pore ⁊c. vt l. ſi finita. §. ſi plures. s. de damno infecto. Ratio, q2
pretor ſicut ſua equitate primum admiſit ita, ſua equitate non
vult ꝙ vnus alteri preferatur, vt d. §. ſi plures. Si vero vnus
pretendit officium iudicis, alius ius obligationis, tũc habet lo
cum iſta regula, qui prior, ⁊c. l. ij. C. qui in pig. hab. ¶ Quero
k quid in pignore. quod capitur cauſa iudicati, ⁊ ſic in pignore,
iudiciali: Dyn. in c. qui prior. de regu. iur. lib. vj. dicit idem in
iudiciali, quod in pretorio. Et idẽ gloſ. in l. ſi ⁊ iure. s. qui pot.
in pig. hab. ſed omnes dicunt contra caſum l. ij. qui pot. in pign.
hab. vbi habes ꝙ in pignore iudiciali idem eſt, ꝙ in conuentio-
nali vt qui prior eſt tempore potior ſit in iure. ⁊ hoc puto verũ.
Et hoc etiam dicit. l. s. ⁊ iure. ff. qui pot. in pig. hab. niſi glo. illã
legẽ deſtrueret. ⁊ ſic aliud in pignore iudiciali, aliud i pretorio.
⁊ ideo ſunt facti diuerſi tituli, vnus de pretorio pignore, alius, ſi
11 in cauſam iudicati. ⁊ ideo † cum hodie inſtrumenta confeſſiona-
l ta, l ſeu guarentigie habeãt vim ſententie diffinitiue, ſi pignora
capiuntur ſicut in cauſam iudicati, ideo putarẽ, ſalua meliori de
liberatione, quod idem eſſet in illis pignoribus captis vigore
illorum inſtrumentorum, quod eſſet in pignore iudiciali, ⁊ quod
m capitur m in cauſam iudicati, quod tene menti.

ADDITIONES.

a ¶ Cum vnus. Pro cõcordia aduerte, ꝙ incarceratus indebite
nõ põt in carceribus recõmẽdari pro alio debito. Ita Bar. in l.
ij. §. fi. de cuſto. ⁊ exhib. reo. ⁊ in l. ſi. ff. ad le. Iu. rep. ⁊ in l. iij. §. fi.
ff. de poſſe. bono contra tab. ⁊ in hac l. cum vnus. in prin. Cõtra
rium allegat tenere in l. fi. §. fi. ff. ꝙ met. cau. Tu dic, ꝙ Bar. non
firmat pedem in dicto §. fi. q2 dicit, videtur: imo aperte ſe remit
tit ad que. vj. per eum diſputatam, que incipit. Lapus. ergo nõ
videtur reſidere in illa opin. Ad quam queſtionem ſimiliter ſe
refert Barto. in alleg. que incipit, an poſitus. quia ibi loquitur
alio caſu, quando captio fuit iuſta. Adde ad dicta per do. Alex.
in l. j. C. de car. edic. in l. creditores. in v. q. C. de pigno.
b Alex. ¶ Hunc verſicul. Facit etiam l. legata inutiliter. ſecundo
reſponſo ſupra, de legatis j. vide que ibi dixi. ⁊ not. etiam Bal.
in authen. ⁊ qui C. eodem titulo.
c ¶ Opp. Dicitur per Bald. in auth. ⁊ qui. C. eod. ⁊ ibi etiã que-
rit, an carceratio facta per vnũ, alijs proſit creditoribus, ⁊ per
eundem in l. fin. eodem titul. ⁊ iſta lex non habet locum, in miſſo
pro executione ſententie, ſecũdum Ang. in d. l. a diuo Pio. § ſi
pignora. vbi vide de re iudic.
d ¶ Non eſt bona. Adde Bal. in l. fi. C. eo. titu.
e ¶ Petere copiam. Adde Bal. in l. fi. in ver. pone debito. C. e. ti.
f ¶ Quare. Contrarium tenet Bal. in l. fi. C. eo.
g ¶ Titius credo. Quid in pluribus heredib. teſtamentarijs. ſi
vnus eſt immiſſus, vide Bal. in l. fi. C. eo. tit. ⁊ ibi dicit ꝙ iſta ma
teria non habet locum in reali.
h Andr. Barba. ¶ Venio ad ſecundũ no. De hoc, qui prior eſt in
tẽpore potior eſt in iure, vide Bald. in l. hac edictali. §. his illud
C. de ſecun. nup. vbi per illum text. dixit ſingul. ꝙ nedum in ac
quiſitis, ſed etiam in acquirendis, vide omnino.
i Alex. ¶ Potior eſt. Adde tex. g o. Bar. ⁊ doc. in l ſi decreto. C.
qui pot. in pig. hab. ⁊ Bal. in aut. ⁊ qui. C. de bo. aut. iu. po. ⁊ gl.
⁊ Bar. hic, ⁊ quando ex creditoribus vnus fuit diligentior alte-
ro in exigẽdo ⁊ debitor poſtea cedit foro, an primo exigẽs tenea
tur communicare, vide plene in l. pupillus. j. que in frau. credit.
k ¶ Cauſa iudicati. Vide Imo. in l. finita. §. ſi plures. de dã. inſe.
vbi conatur defendere opi. gl. ⁊ contra Bart. hic etiam videtur
Bal. in l. fi. in j. col. C. eo. Sed ſi quidam eſt miſſus in pignꝰ pre
toriũ, qdã cauſam iudicati, dic ꝙ prior in tẽpore eſt potior in iu
re. l. ſi decreto. C. qui pot. in pi. hab. S3 Bal. ⁊ Ange. in d. l. iij. ꝗ
incipit, cum rẽ publicam. C. qui pot. in pig. hab. videtur tenere
opi. Bar. hic, ⁊ adde Bar. in l. a diuo Pio. §. ſi ſup rebus. ⁊ An.
in d. l. a diuo Pio. §. ſi ſuper rebus. ⁊ §. ſi pignora. s. d re iu. Idẽ
tenet Ang. in l. fi. C. e. Et quid ſi vnus habet pignus pretorium
alius iudiciale per Ang. ⁊ Pau. de caſt. in d. §. ſi plures.
l ¶ Inſtrumenta. Bald. tamen in l. non ſolum. §. neceſſitate. C. d
bo. que lib. videtur tenere ꝙ habeant vim interlocutorie. Cum
Bar. videtur tranſire Ange in auth. de here. ⁊ fal. §. ſi quis au-
tẽ. dicens ꝙ non poterit reuocari, licet ſit interlocutoria. l. quod
iuſſit. s. de re iudi. Item not. ꝙ habet vim precepti iudicis ordi
narij, ſecundum Bar. in cõſi. incipien. filiolus, ⁊c. Adde ꝙ Ro.
conſilio lxxvj. ſequitur dicta Bar.
m ¶ Et ꝙ capit. Adde ꝙ captus eſt inſtrumento garentigie, põt
carcerari, ſm Inn. in c. ex reſcripto. de iureiur. de quo habetur
per Dy. ⁊ Bar. in l. Titio centũ. §. ij. de cõdi. ⁊ de demõ. ⁊ hic ad
de Bar. in dicta l. ſi ⁊ iure. qui pot. in pig. hab. ⁊ contra Bar. hic
tenet Bal. in l. fi. in j. col. C. eodem. aliter tenet in l. iij. C. qui põt.
¶ Adde etiam ꝙ licet creditor fecerit ſtatuere terminum ad ſol
uendum, nõ per hoc, ſi vult, prohibetur facere ipſum carcerare,
vt conſuluit Ro. conſi. cxxxiij.

1 ☞ Actori qualiter prouidetur ſi reus in territorio iudicis, ni-
hil poſſidet.
2 Statutum ſimpliciter diſponens, non habet locum in crimine
commiſſo extra territorium.
3 Statutum poteſt diſponere in perſona ciuium pro delicto com
miſſo extra territorium.

§. Is qui poſſidere

Simplex iudicis ꝓceptũ vltra eius territoriũ nõ
1 extẽd. ſ. h. d. iſte §. Circa hãc legẽ † queritur, qualiter prouidebi
tur actori, ſi reus in territorio iudicis nihil poſſidet. S3 plures
ſunt opi. Prima, ꝙ index pronũciet expreſſe creditorẽ mittẽdũ
in bona etiã ꝗ ſunt in alteriꝰ territorio, ⁊ ille index in cuius ter-
ritorio res ſunt exequatur. Pro hoc s. de re iudi. l. a diuo Pio.

§. j. Alij dicunt ibi in diffinitiua hic interlocutoria. Sed prima
opi. eſt verior de qua opi. habetis in l. heres abſens. ſ. de iud.
⁊ eſt caſus de foro cõp. c. j. §. ꝑhentes. lib. vj. Nec ob. ſ. de re co.
l. magis puto. §. illud. vbi quis põt iterponere decretũ, de reb⁹
que nõ ſunt in ſuo territorio q2 fateor ꝙ põt interponere decre-
tũ rõne ꝑſone ſibi ſubiecte, ſed executionẽ facti facere nõ poteſt.
2 ¶ † Per hãc legẽ dicebam in l. cũctos populos, de ſum. trini. ꝙ
ſtatutum ciuitatis ſimpliciter loquens non habet locum in cri-
3 mine commiſſo extra territoriũ. ¶ † Sed ſi ſtatutũ vellet diſpo
nere de delicto extra territorium commiſſo, tũc poſſet in perſo-
na ciuiũ ſed in perſona forenſium nõ poteſt. ⁊ ideo ſi ſtatutũ dice
ret, ꝙ ſi forẽſis, occideret. Peruſium puniatur vbicũq; occide-
rit, nõ valet, q2 delicti iſtius cognitio nec ratione loci, nec ratio-
ne perſone ſpectat ad iudicem Peruſium. De hoc per. Inn. in
c. poſtulaſti de for. compe. ⁊ pono plene in d. l. cunctos populos.

1 ☞ Bona non poſſeſſa ex primo decreto, ad quid habeantur pro
poſſeſſis.
2 Cuſtodia quando queratur per ſolum aſpectum.
3 Fingit lex circa acquiſitionem poſſeſſionis que eſt meri facti.
Statutum poteſt diſponere, ꝙ poſſeſſio ſicut ⁊ dominium videa
tur continuata, in heredem a die mortis teſtatoris.
5 Miſſio in poſſeſſionẽ ex primo decreto in vna re, an poſſit alia.
vendi ex ſecundo decreto.

§. Si propter naturam

Paria ſunt rem non poſſe reperi-
a ri vel non poſſe poſſideri.[a] Item ad ſõm decretũ põt perueni-
ri licet quis nõ ſit ingreſſus ex primo. h. d. cũ l. ſeq. ⁊ l. lex ſequẽs
eſt valde ſingularis, ⁊ forte nõ habet concordãtem. ¶ † Pro de
claratione. gl. dicitur hic ꝙ ſi bona nõ ſunt poſſeſſa ex primo de
creto perinde ac ſi poſſeſſa ſint. Querit gl. ad quid habẽtur pro
poſſeſſis: Dicit. gl. ꝙ ſi aliqd debitori obuenerit ita poſſit poſ-
ſideri ſine noua iudicis volũtate, ſicut poterat tũc. ita dicit glo.
Sed hoc ꝓcedebat olim ſcõm iura hec, ſecundum que in omnia.
bona fiebat miſſio. vt ſ. tit. j. ⁊ puto ꝙ hodie procedat, quando,
eſt facta miſſio, et non erant tot bona quot ad debitũ ſufficiebãt
Item dicit gl. ꝙ habentur pro poſſeſſis. ſ. vt ſit contractũ pre-
torium pignus in his bonis, que tũc poſſideri nõ poterant. Itẽ
2 dicit nota. g. lo † ⁊ hoc dixi in l. j. ſ. de acquir. poſ. vcʒ, vtrũ cuſto-
dia poſſit acquiri ꝑ aſpectũ. dic vt ibi dixi. Aut poteſt quis in-
gredi, ⁊ tunc non queritur per aſpectũ. l. non eſt mirum. ſ. de pi-
b gno. action. Aut non poteſt[b] ingregi, ⁊ tunc per ſolum aſpectum
queritur cuſtodia, et pretorium pignus, vt hic. Pro hoc l. ſi fini
ta. §. illud. ⁊ §. pe. ſ. de dam. infe. Itẽ perinde habetur ac ſi bona
eſſent poſſeſſa, ſʒ gl. quo ad hoc, vt perinde ex tũc currat biẽniũ
alijs creditoribus ac ſi bona eſſent poſſeſſa, de quo biẽnio loquit
l. fi. C. e. ⁊ ſic habes tres no. lec. in gl. Ex quo no. † ꝙ lex fingit cir
ca acquiſitionẽ poſſeſſionis, que eſt meri facti. ⁊ ſic facit qð ꝑ ſta
tutũ poſſit diſponi, ꝙ poſſeſſio ſicut et dominiũ, videat cõtinua-
ta in heredẽ a die mortis teſtatoris, de quo per Inn. extra de cõ
ſu. c. ex literis. Itẽ perinde haberet ac ſi bona fuiſſent, poſſeſſa.
dicit, ꝙ quo ad hoc vt ex tunc currat biennium alijs creditorib⁹.
4 † Modo quero, alias eſt miſſus in poſſeſſionẽ ex primo decreto
in vna re, an poſſit ex ſecũdo decreto vendi alia res. Iac. Butr.
diſputauit hanc q. ⁊ determinauit ꝙ ſic per iſtam legẽ. Nã decre
tum de mittẽdo eſt illud qð eſt de ordine vt perueniatur ad ven-
ditionẽ, non ipſe introitus, vt eſt caſus hic. do. Ray. dicebat ego
intelligo hoc quãdo non poterãt bona poſſideri, alias miſſio fa-
c cta in vna re non prodeſt in alia re. Ego dicebam,[c] quandoq; fit
miſſio ex cauſa que tantũ vnam rem reſpicit, vt in cauſa damna-
ti, et noxali, ⁊ tũc debet precedere miſſio vt perueniatur ad ſecũ
dum decretum, vel vt non ſtet per eũ quo minus mittatur. Pro
hoc l. pretor. §. eius. ⁊ l. ſi finita. §. elegãter. ⁊ §. illud querit de cã.
infe. Quãdoq; fit miſſio ex cauſa que totũ patrimonium reſpi-
cit vt eſt in omnibus actionibus perſonalibus. l. ſi fideicommiſ-
ſum. §. tractatum. ſ. de iud. ⁊ l. ex facto. de here inſti. ⁊ l. j. §. ſi he
res. ſ. ad Treb. tũc miſſio nõ requiritur, vt hic. Nõ ob. ſi dicis,
ꝙ hic nõ poterãt bona poſſideri, q2 hic denotat facti accidẽtiam,
ꝙ patet ex eo ꝙ dicit, forte. ⁊ ſic non ponitur limitatiue ſed exem
plificatiue. Predicta vera niſi ſteterit per tantum tempus quo
non ingrediendo videatur renunciaſſe beneficio pretorio. vt di
xi. ſ. e. l. pretor. §. in eum. non habetis hic alia.

ADDITIONES.

a Alex. Poſſe poſſideri. Et iſtã legẽ etiã pro ſingulari no. Bal.
in lege ob maritorũ. C. ne vxor pro marito. et videtur mihi qð
concordat textus in capi. contingit de dolo et contumacia. De
intellectu illius c. et iſtius. §. vide etiam no. An. et Imo. in l. iij.
§. fi. in fi. de acqui. poſ. vbi eum pro ſingulari etiam allegat Bal.
in l. ſ. C. vt in poſ. leg. vbi ponit de materia huius legis.
b Non poteſt. Adde que not. Bart. in l. j. in prin. de acqui. poſ. et
quod ibi dixi ⁊c.

And. Barb. ¶ Ego dicebã. Et vide Abb. in c. cõtingit. de dolo
⁊ contuma. Sed Imo. in d. l. ſi finita. §. Iulianus. ſ. de dã. infe.
tenet contra Bar. hic, preterꝗ̃ in duob⁹ caſib⁹ de quibus ibi ꝑ
eũ. Adde Bal. in l. fi. C. eo. tit. ⁊ quod not. Bal. in l. ordo. ĩ ver.
⁊ nota, ꝙ pign⁹ de execu. rei iudi. Sed an res pro re poſſit per
iudicem dari inſolutũ, vide. Bal. in l. j. C. de re. permu. do. An.
in c. contingit. de do. ⁊ contu. tenet opin. Bart.

LEX XIIII.

1 ☞ Curator datus bonis an poſſit exercere actiones.

a 1 Creditore[a] Quero, ſi vtrum curator datus bonis poſſit actionem exercere
hic in gl. eſt dubiũ. Nam hoc videtur permittere in
actionibus tẽpore perituris. Alij dicunt, ꝙ in omni-
bus poſſunt exercere. Et hanc opi. videtur tenere glo. in verb.
debet. que incipit. vel idem, quare dic ſic. Quandoq; cõſtituitur
curator bonis defuncti, tunc poteſt exercere actiones peritu-
b ras, ⁊ non perituras. l. ſi diu. ⁊ l. ſeq. ſ. tit. j. ⁊ l. ſi ſeruus. ſ. eod. ⁊
de cura. bo. dan. l. ij. Quandoq; datur curator bonis abſentis. ⁊
tunc ſi quidem queris, vtrũ actio poſſit exerceri paſſiue: Dico
ꝙ ſic, quia poteſt conueniri, ſiue ſint tempore periture, ſiue non,
l. pretor. §. his verbis. ſ. eo. titu. Si vero queris actiue, tunc tan
tummodo poteſt exercere actiones tempore perituras vt hic,
alias autem non. Hoc videtur contra l. pretor. §. his verbis. ſu-
pra eo. ⁊ §. adeo. modicũ videtur facere ad hoc, niſi ex cauſa ma
gna. l. Fulcinius. §. adeo autem. in fi. ſ. titu. j.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Creditore. Vide Ro. i. l. j. in vlti. col. C. de carbo. edi. vt
ibi. Adde tu Alex. in conſi. iiij. in ij. volu. ⁊ etiam ꝙ talis curator
poterit intentare actiones, etiam tempore non perituras pro
ſatiſfaciendo creditoribus.
b ¶ ſ. eo. Pro opin. Bar. adde tex. in l. j. in ver. ſed in bonis. cum
glo. que incipit. abſentis. de mu. ⁊ bon. ⁊ in Spe. in tit. de cur. §. ⁊
ſcias in prin. ⁊ § fi. ver. item curator ad litem intentat. ⁊ Ange.
in l. ij. ĩ. de cur. bo. dan. Item eſtis adde Ang. ⁊ Imo. in l. ſi quis
ita heres inſtituatur. ff. de here. inſtitu.

LEX V.

1 ☞ Curator datus bonis, ⁊ creditor immiſſus debet facere in-
uentarium.
2 Notarius qui tenet regiſtrum. quando creditores mittuntur in
poſſeſſionem bonorum, poteſt cogi hoc cedere creditoribus.
3 Admiſiſſe inſtrumentum dicenti notarius tenetur, ⁊ poteſt cogi
reficere, ſi iurat ſe calumnie cauſa non petere, ⁊ quod primum
perdiderit.

a 1 Cum plures[a] † Creditorib⁹ miſſis in poſſeſſionẽ permittit facere in-
uentarium, ⁊ eis datur copia inſtrumentorũ, vt eorum
ſummã preſcribant, vel ex cauſa totũ exemplent, ⁊ ei,
qui ſemel exemplauit, nõ permittitur iterum exemplare, niſi iu-
ret ſe primũ nõ habere. h. d. No. ꝙ creditores miſſi in poſſeſſio
nem. Itẽ curator datus bonis debet facere inuentarium. Vide
2 bitis. ĩ. de cur. bo. dan. l. ij. §. j. † Secundo nota, ꝙ qñ creditores
mittuntur in poſſeſſionẽ, tunc notarij qui habent regiſtra debi-
torum, poſſunt cogi etiã hec edere creditoribus. Caſus eſt hic, ⁊
tene menti. Ulterius not. dixi, ꝙ debet fieri copia creditoribus
ſed an totius corporis inſtrumenti: Certe non, niſi de eo ꝙ põt
3 pertinere. Ego vidi ſemel de facto iudicatum hoc, ⁊ bene: q2 ca
ſus eſt hic. Facit l. argẽtarius. §. j. de eden. † Ulterius no. in fin.
huius legis, ꝙ quando quis perdit etiam inſtrumẽtum publicũ
ſibi redditum a notario. ꝙ notarius non debet cogi reficere, niſi
iuret calũnie cauſa non petere, ⁊ ꝙ primum inſtrumentũ perdi-
derit, vt hic. Pro hoc facit ꝙ no. in Spe. de inſtru. edi. §. poſtq̃.
d ver. pone ergo. ⁊ ver. vbi autem inſtrumentum. Sed ꝙ fiat co-
pia, ex ſimplici iuramento non ſit verbis tantum vt hic, ſed ꝓ-
bando cauſam, aliter poterit fieri copia, quoties opus fuerit,
l. veluti. §. j. ſ. de edẽdo, que hic allegatur pro contrario, ſed dic
ꝙ ibi ex noua cauſa fit ſepius copia, que cauſa aliter probabi-
tur, quam per iuramentum.

ADDITIO.

1 Alex. ¶ Cum plures. Iſtam l. allegat not. Angel. l. ij. §. pen. ff.
ſi quis cau.
¶ Secundo no. Vide Bar. in l. ſi quis ex argẽtarijs. §. pertine.
re. ſupra de eden. ⁊ Bar. in l. controuerſia. in fi. ſ. de tranſac. ⁊ in
l. Ariſto. ſ. de iure deliberandi.
¶ Ulterius not. Hic adde Angel. in l. veluti. in fi. ff. de eden. ⁊c.
And. Barba. ¶ Sed ꝙ fiat. Vide quod no. in l. fideicõmiſſa. §.
ſi quis decem. de leg. iij. ⁊ in l. veluti. ⁊ Ang. in l. ſi finita. in prin.
cip. de dam. infee. ⁊ Specu. in titu. de pign. ⁊ Ioan. in rub. de ar-
bi. in l. admonendi. de iureiurando.

De priuilegiis creditorum. Titulus vij.

Lex prima